

Aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
T.a.v.: Directie Participatie
Postbus 30316
2500 GH Den Haag

Ons kenmerk : 14.010 / VD
Uw kenmerk : -

Onderwerp : zienswijze Ontwerpluchthavenbesluit Lelystad
Bijlage : -

Lelystad, 29 juli 2014

Geachte heer, mevrouw,

Graag maakt de Natuur- en Milieufederatie Flevoland (NMFF) gebruik van haar mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op het ontwerp Luchthavenbesluit Lelystad.

De NMFF heeft zitting aan de Alderstafel Lelystad en vertegenwoordigt daar de belangen van de natuur en het milieu in Flevoland. Zoals aan de Alderstafel Lelystad van donderdag 3 juli jl. al gemeld, vragen wij uw aandacht voor enkele punten. Ook grijpen wij terug op de eerdere verzoeken in onze zienswijze op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau behorende bij het voornemen Luchthavenbesluit Lelystad.

1) Vliegen boven Natura 2000 gebieden op minimaal 3.000 voet hoogte.

Op diverse momenten in het Alders proces van de Alderstafel Lelystad is vastgelegd dat vliegen boven Natura 2000 gebieden altijd op minimaal 3.000 voet hoogte zal plaatsvinden. Dit betekent dat alle routes die niet aan deze voorwaarde voldoen, onacceptabel zijn. Wij complimenteren u met de voorgestelde routes: deze lijken allemaal aan deze voorwaarde te voldoen.

Wij vinden echter een route over de Oostvaardersplassen, 'zelfs' boven de 3.000 voet, erg onwenselijk. Niet alleen vanwege mogelijke verstoring en het niet halen van instandhoudingsdoelen van het Natura 2000 gebied Oostvaarderplassen (en Markermeer), maar ook vanwege het grote risico op aanvaring met de tienduizenden ganzen die zich hier ophouden in verschillende tijden van het jaar. Daarnaast is de Oostvaardersplassen een van de weinige gebieden in Europa die een Diploma voor Excellent Natuurbeheer heeft ontvangen van de Raad van Europa. Dit diploma zal in gevaar komen wanneer de Oostvaardersplassen overvlogen worden.

Wij verzoeken u daarom alle mogelijke routes boven de Oostvaardersplassen categorisch uit te sluiten, ook omdat er voldoende geschikte alternatieven zijn, zoals de linkslinksom route (B) en de geoptimaliseerde linkslinksom route (B+).

2) Inzicht in klimaateffecten

De Commissie voor de m.e.r. adviseerde op 17 oktober 2013 om de CO2 uitstoot van de luchthaven Lelystad in beeld te brengen: dit is dan ook gedaan in de MER van het Luchthavenbesluit. De CO2 emissies geven een indicatie van de klimaateffecten van de ontwikkeling. De klimaateffecten van de uitbreiding van de Luchthaven gaan echter verder: door de uitbreiding zal de opwekkingscapaciteit voor duurzame energie door windturbines in Flevoland verminderen en daarmee de hoeveelheid vermeden CO2-emissies. De Provincie Flevoland heeft als ambitie om energieneutraal te zijn in 2020.

De totale klimaateffecten van de luchthaven, zowel in uitstoot kiloton CO2 als het verlies van opwekkingscapaciteit, zien wij graag inzichtelijk gemaakt om te kunnen bepalen wat de gevolgen zijn voor de nationale en de provinciale klimaatdoelstellingen.

3) Nachtsluiting

Tijdens het rondetafelgesprek van de Tweede Kamercommissie Infrastructuur en Milieu op 25 juni jl. hebben verschillende luchtvaartmaatschappijen aangedrongen op een verruiming van de openingstijden van de luchthaven in Lelystad. Alleen door 's nachts de luchthaven te kunnen gebruiken, zouden zij tot een rendabele operatie kunnen komen stellen de ondernemers.

Wij wijzen u graag op de afspraken die gemaakt zijn aan de Alderstafel Lelystad en verwoordt in het Aldersadvies: de Luchthaven is gesloten tussen 23.00 en 6.00 uur.

Een luchthavenbesluit zonder deze voorwaarden voor nachtsluiting is voor ons niet acceptabel.

4) De effecten van vogelwerende maatregelen

In het Aldersadvies van de Alderstafel Lelystad is te lezen dat de inschatting is gemaakt dat het aanvaringsrisico op Lelystad lager zal liggen dan op Schiphol en dat daarom geen bovengemiddelde beheermaatregelen nodig zijn.

Bij de luchthaven Schiphol worden al jaren maatregelen genomen om (grote) vogels te weren van het luchthaventerrein en in een grote zone daaromheen (10 km en 20 km afhankelijk van de soort en type maatregel).

Maatregelen rondom Schiphol bestaan uit: populatiebeheer, inrichting en beheer van broed- en opgroeigebieden en de inrichting en beheer van foerageergebieden en landbouwgronden. Agrariërs worden gestimuleerd om bepaalde gewassen niet te telen of om hun landbouwpraktijk aan te passen zodat het gebied onaantrekkelijk wordt voor met name ganzen.

Wanneer een zelfde type maatregelen rondom Luchthaven Lelystad zouden worden genomen in een vergelijkbare zone (10 km en 20 km), zou dit grote gevolgen hebben voor zowel de Natura 2000 en EHS gebieden, als ook de bedrijfsvoering van de agrariërs die gelegen zijn in deze zone.

Wij verzoeken u dan ook de gevolgen van mogelijke vogelwerende maatregelen goed in beeld te brengen, waaronder de benodigde zone daarvoor.

5) Faunabeheerplan

In een Faunabeheerplan worden maatregelen beschreven om aanvaring met vogels op en rond de luchthaven te voorkomen. Ook wordt daarin inzicht gegeven in de aantallen eventueel te doden dieren en hoe dit zich verhoudt tot de instandhoudingsdoelen voor de betreffende soorten in nabijgelegen Natura2000-gebieden. In het Faunabeheerplan

Flevoland 2014 - 2018 lezen wij op blz. 28 "De FBE streeft ernaar schade aan vliegverkeer volledig te voorkomen. De FBE zal in beginsel geen beheermaatregelen uitwerken ten behoud van de vliegveiligheid. De verantwoordelijkheid voor de vliegveiligheid ligt bij de beheerder van vliegveld Lelystad. De FBE zal wel afstemming zoeken met de beheerder van het vliegveld in het kader van invulling geven aan planmatig duurzaam beheer. Vliegveld Lelystad maakt een eigen faunabeheerplan."

In de aanvraag Verlenging ontheffing Flora en Faunawet Lelystad Airport d.d.26 februari 2014 lezen wij echter dat "het Faunabeheerplan voor Lelystad Airport integraal onderdeel uitmaakt van het Faunabeheerplan van de WBE voor geheel Flevoland en als bijlage hierin is opgenomen." Wij concluderen hieruit dat er thans geen vigerend faunabeheerplan voor Lelystad Airport bestaat en dat de verantwoordelijkheid voor het opstellen van zo'n plan onduidelijk is. Hierdoor is het niet mogelijk om het effect van afschot, verjaging en andere maatregelen te beoordelen in relatie tot de instandhoudingsdoelen van de relevante soorten.

Wij menen dat een faunabeheerplan voor Luchthaven Lelystad onderdeel zou moeten zijn van het luchthavenbesluit en vragen u daarom deze nog toe te voegen, dan wel inzichtelijk te maken wanneer en door wie een Faunabeheerplan zal worden opgesteld.

6) Evaluatie

In het Aldersadvies van de Alderstafel Lelystad is sprake van verschillende fases in de ontwikkeling van de luchthaven waaronder die van 25.000 vliegtuigbewegingen en die van 45.000 vliegtuigbewegingen (vtb). In 2020, na 25.000 vtb, zal er een evaluatie komen "van de effecten op de uitvoering van de business case, de invulling van de werkgelegenheidsambitie, de effecten op de duurzame landbouw en het vermijden van geluidhinder en de verstoring van de natuur", waarna besloten wordt of men doorgroeit naar 45.000 vtb. Pas na een positieve evaluatie kan de luchthaven eventueel verder doorgroeien, mits aan de eerder gestelde voorwaarden is voldaan en de (markt)omstandigheden nog gunstig zijn.

Wij hechten sterk aan een evaluatie in 2020, na 25.000 vtb, en verzoeken u het Aldersadvies op dit punt over te nemen.

Voor meer informatie over onze zienswijze kunt u contact opnemen met Robert Atkins, beleidsmedewerker via 0320 253505 of r.atkins@nmfflevoland.nl

Met vriendelijke groet,

Vera Dam,
Directeur

Natuur en Milieufederatie Flevoland
Botter 11-47
8232 JS Lelystad